

Pleitaantekeningen verweerder zitting Pride 2017. 11 juli 2017, 15:30 uur.

Inleiding

Bij een grote stad als Amsterdam, onze hoofdstad, passen evenementen. En voor de stad Amsterdam is de Pride een heel bijzonder evenement. De Pride belichaamt veel waar Amsterdam voor staat: een plek waar mensen ongeacht afkomst, levensovertuiging of seksuele voorkeur in vrijheid kunnen leven. Een evenement dat bij deze open en tolerante stad hoort. Het is een feest dat we vieren omdat het staat voor alle mensen om zichzelf te zijn. Het is tegelijkertijd een evenement met een belangrijke boodschap, want vrijheid en gelijke rechten voor alle LHBTI'ers is geen gegeven. Het is belangrijk om er aandacht voor te blijven vragen. Dit is niet zomaar een evenement, het staat symbool voor de stad die we willen zijn. Het evenement vindt grotendeels plaats in de openbare ruimte en trekt vele honderdduizenden bezoekers. Dit vraagt van de gemeente en de organisator dat er goed wordt nagedacht over de opzet en inrichting van het evenement zodat het enerzijds een feest is en anderzijds veilig en ongestoord verloopt met zo min mogelijk overlast voor omwonenden.

Hoewel verzoekers eerder hebben aangegeven van mening te zijn dat het mooie evenement moet doorgaan, staan zij hier vandaag met het verzoek de vergunning te schorsen. Feitelijk zal dit betekenen dat er dit jaar geen botenparade en geen feest zou zijn.

De botenparade, sinds 1996 op de Prinsengracht, is het belangrijkste symbool van de Pride. Het is het beeld dat de wereld over gaat. Het is het beeld dat iedereen kan zijn wie hij of zij wil, in alle openheid, tegen de achtergrond van historisch Amsterdam. Een evenement dat niet kan of mag worden weggedrukt naar de rand van de stad.

De burgemeester is het natuurlijk bekend dat een evenement van deze grootte tot overlast voor omwonenden kan leiden. De burgemeester probeert met alle belangen rekening te houden om het evenement zo goed mogelijk te laten plaatsvinden. Het belang van de omwonenden die last hebben van het evenement weegt hierbij, naast het belang van onder meer de organisator, bezoekers en omwonenden die het feest niet overlastgevend vinden, zwaar. Dat is ook de reden dat de burgemeester sinds een aantal jaar veel overleg voert om de overlast te verminderen.

Eigenlijk zou vandaag ook het beroep plaatsvinden over de Europride 2016 dat vorig jaar is vergund, maar deze zitting is verzet naar november. Het Wijkcentrum d'Oude Stadt, ook eiser vandaag, was namelijk ook ten aanzien van dat evenement van mening dat die vergunning niet verleend had mogen worden en heeft tegen die vergunning vorig jaar bezwaar gemaakt en een voorlopige voorziening aangevraagd. De voorlopige voorziening is afgewezen en het bezwaar is ongegrond verklaard.

Inmiddels staan we aan de vooravond van de Pride 2017. De vergunning die daarvoor door de burgemeester is verleend bevat op alle punten strengere geluidsnormen dan vorig jaar en heeft ook daarnaast weer meer voorschriften dan de jaren daarvoor.

De burgemeester vindt het daarom opvallend dat we hier vandaag zitten. Uw rechtbank achtte (in elk geval voorlopig) de vergunning voor 2016 in redelijkheid verleend. Ook bij de beslissing op bezwaar is de vergunning van de Europride in stand gebleven. Nu ligt er een vergunning voor die voor de verzoekers beter is geworden, en waarvan de grootste wijzigingen juist op het punt liggen waar zij het meeste last van hebben: geluid. Dat er toch nog wat punten zijn waarover de bewoners ontevreden zijn of zich zorgen maken kan natuurlijk, maar het is wel opmerkelijk dat we hier weer met een spoedprocedure bij elkaar zijn.

Wijzigingen

Sinds 2016 is er, buiten de reguliere zienswijzeperiode, veel overleg gevoerd met omwonenden. Dat leidde in 2016, bij de Europride, tot een aantal concrete wijzigingen in de vergunning. Niet alleen is er toen voor de vergunningverlening gesproken met omwonenden, ook toen daarna bleek dat sommige omwonenden ontevreden waren is extra overleg gevoerd. Uiteindelijk heeft een overleg met de burgemeester plaatsgevonden, dat ook tot wijzigingen heeft geleid.

Voor het gesprek met de burgemeester waren de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Stremming Prinsengracht tot 23:59 uur;
- Westermarkt twee in plaats van drie dagen;
- Op diverse locaties afkoeluur afgeschaft (de Westermarkt en het Amstelveld op 5 augustus);
- Extra inzet van handhavers van 16 personen naar 60 personen;
- De gemeente is via telefoonnummer 14020 altijd bereikbaar, ook buiten kantooruren en in het weekend;
- Extra pop-up fietsstallingen op de Falckstraat en het Frederiksplein;
- 1000 extra afvalbakken en 150 Greenteams;
- Doelstelling reiniging: de stad is schoon binnen 24 uur na evenement.

Vervolgens heeft de burgemeester in het gesprek nog een aantal toezeggingen gedaan:

- Beveiligers van de organisator letten specifiek op woonboten;
- Nog 16 extra handhavers;
- Gastheren en -vrouwen worden ingezet voor de begeleiding bezoekers en het voorkomen wildplassen;
- Stremming Prinsengracht wordt verlengd tot 8 uur de volgende ochtend;
- De organisator regelt 31 plaskruisen (vorig jaar 23) en 1 extra toiletunit;
- Gemeente doet er aanvullend 20 plaskruizen extra en 4 toiletunits;
- Na afloop worden de bewoners uitgenodigd voor evaluatie.

Ook dit jaar heeft deze ontwikkeling doorgezet. Op alle locaties gelden dit jaar strengere geluidsnormen dan het jaar daarvoor. Zie daarvoor het aan deze pleitnotitie gehechte overzicht. Met deze verlaging van de geluidsnormen wordt tegemoetgekomen aan de wens van verzoekers om minder geluidsdruk. Dat is niet het enige dat dit jaar gewijzigd is. Onder meer de volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

- Er worden weer meer handhavers ingezet, nu ook vanaf het water;
- Alle feesten op vrijdag starten een uur later;
- Alle feesten op zaterdag starten drie uur later;
- De Botenparade start een uur eerder en is dus een uur eerder voorbij;
- Er zijn minder feesten dan in 2016 en 2015;
- Het geluid wordt permanent gemonitord ;
- De route van de Botenparade is omgekeerd, waardoor de stremming waarmee vorig jaar is begonnen beter gerealiseerd kan worden.
- Het aggregaat op het Amstelveld staat 's nachts uit.
- Etc.

Wellicht zijn er komend jaar weer wijzigingen. De Pride is steeds in ontwikkeling, elk jaar gaan dingen goed en minder goed en daar leren we van voor een komende editie. De wijzigingen laten volgens de burgemeester duidelijk zien dat er meegedacht wordt met de omwonenden die last hebben van het evenement.

Het doorvoeren van die wijzigingen kan echter niet in het oneindige doorgaan. Er komt een punt waarop de organisator het feest niet meer kan laten doorgaan, omdat er dan geen feest meer gehouden kan worden. Een evenement als de Pride trekt daarnaast veel bezoek, dat moet de overheid samen met de organisator in goede banen leiden. Dat leidt er soms ook toe dat er juist een extra evenement wordt gehouden, of dat een evenement langer doorgaat, uit bescherming van de veiligheid van bezoekers en omwonenden (meer veiligheid, door meer feest). Ook al begrijpt de burgemeester dat dit voor verzoekers tot meer geluidsoverlast leidt.

Ook de organisator heeft er begrip voor dat mensen last kunnen hebben van het evenement en vraagt minder aan dan ze eigenlijk zouden willen. Ook op die manier wordt rekening gehouden met de overlast die het evenement kan geven.

Voor u staat nu een groep omwonenden die last hebben van het evenement. Zoals net aangegeven gaat de burgemeester daar serieus mee om en leiden hun zorgen tot concrete wijzigingen in de vergunning. Jammer is dat er niet voor u een groep omwonenden staat die het evenement wel waarderen en er geen overlast van ondervinden. Dat zijn ook belangen waar de burgemeester rekening mee moet houden. Uit een onderzoek van O&S is gebleken dat ook door omwonenden een hoog waarderingcijfer aan de Pride wordt gegeven.

Kader vergunningverlening

In het verzoek tot voorlopige voorziening en in het bezwaarschrift zijn vele punten opgenomen waarvan eiser acht dat deze aangepast moeten worden in de vergunning. Voordat ik hier op inga, geef ik eerst een toelichting op het kader waarbinnen een vergunning wordt verleend.

Bij het beoordelen van een aanvraag voor een evenementenvergunning houdt de burgemeester rekening met veel verschillende belangen. De belangen van de organisator, die een zo groot en mooi mogelijk feest wil organiseren, de belangen van bezoekers die graag naar een goed en veilig feest willen en de belangen van omwonenden die mogelijk overlast ervaren van de feesten. De burgemeester weegt deze belangen tegen elkaar af, in het kader van de APV.

Dat partijen niet 100% tevreden zijn, is juridisch dan ook geen reden de vergunning te weigeren. De APV bepaalt niet dat een vergunning pas rechtmatig is, als geheel is toegekomen aan de bezwaren van de mensen die last hebben van de vergunning. Dat blijkt ook uit de opbouw van de APV. De burgemeester kan de vergunning weigeren, indien naar zijn oordeel (beoordelingsvrijheid) sprake is van de weigeringsgronden. De burgemeester kan voorschriften en beperkingen opnemen ter bescherming van de in dat artikel genoemde belangen. En hij kan de vergunning verlenen na een belangenafweging. De reden daarvoor is dat evenementen mogelijk moeten zijn, ook al hebben omwonenden daar last van.

Wat hier van belang is, is of de burgemeester in redelijkheid na afweging van de belangen de vergunning kon verlenen. De burgemeester heeft dat in dit geval ook gedaan. Naar de mening van de burgemeester is hij zelfs veel verder gegaan dan juridisch noodzakelijk. De burgemeester is van mening dat afgelopen jaar een vergunning is verleend die rechtmatig was. Ook uw rechtbank was (in een voorlopig oordeel) van oordeel dat de vergunning rechtmatig was verleend. Dit jaar is vervolgens een vergunning verleend waarbij veel is veranderd in het voordeel van verzoekers.

Vandaag ligt dus niet voor of dit de beste vergunning is die verleend kan worden, of dat de overlast voor de omwonenden is weggenomen, maar of de burgemeester in redelijkheid van zijn bevoegdheid een evenementenvergunning te verlenen gebruik heeft gemaakt. Naar de mening van de burgemeester is dat zeker het geval.

Geluidbeleid

Het bezwaar- en verzoekschrift ziet vooral op de vergunde geluidsnormen. Dit jaar liggen hele andere geluidsnormen voor dan vorig jaar. De directe aanleiding daarvoor is de vorming van nieuw evenementen (en daaronder ook geluids)beleid. Afgelopen jaar heeft de gemeente aangekondigd nieuw geluidsbeleid te formuleren. Aanleiding daarvoor waren onder meer de klachten van omwonenden dat de geluidsdruk bij evenementen te hoog was, ook boden nieuwe technische ontwikkelingen de mogelijkheid om meer te kunnen sturen op geluid bij evenementen.

De gemeente heeft een extern bureau ingeschakeld om onderzoek te doen naar de geluidsdruk bij omwonenden van evenementen om te komen tot een advies over nieuwe maximale geluidsnormen. Dit onderzoek is de basis voor het conceptgeluidsbeleid, dat nu nog in de bestuurlijke besluitvorming ligt (en dus nog niet geldt). Streven is om deze zomer het beleid ter inspraak te leggen en het te laten gelden voor het einde van het jaar. 2017 wordt door de gemeente gezien als een overgangsjaar: een jaar waarin zoveel mogelijk al wordt gewerkt met de (mogelijke) nieuwe normen, om zo snel mogelijk de geluidsdruk voor omwonenden te verminderen en te kijken wat de effecten van verschillende maatregelen zijn.

De Pride 2017 is een voorbeeld van een evenement waar al gebruik wordt gemaakt van de (mogelijke) nieuwe geluidsnormen. In plaats van de normen van vorig jaar te gebruiken, die zijn gebaseerd op het geldende beleid Buitenevenementen in de Binnenstad, is al gebruik gemaakt van de (mogelijke) nieuwe normen. Wel voldoen deze normen nog aan dat geldende beleid of is hiervan gemotiveerd afgeweken. Voor de omwonenden betekent dat, dat de normen lager liggen dan vorig jaar (zie ook aangehechte lijst).

DB(A) en DB(C) normen

De geluidsnormen zijn gesteld in dB(C) en niet in dB(A). Ten tijde van het opstellen van het beleid Buitenevenementen in de Binnenstad was de reguliere gang van zaken om te meten in dB(A). Inmiddels, en dat bleek ook uit het voor het nieuwe beleid gedane onderzoek, is gebleken dat er verschillende nadelen kleven aan het meten van geluid in dB(A). Geluid in dB(A) is het geluid gericht op midden en hoge tonen, zoals bijvoorbeeld het geluid van stemmen. Geluid in dB(C) is meer gericht op lage bastonen. Gebleken is dat de bastonen juist zorgen voor de overlast. Bewoners hadden het steeds over doordreunende tonen die je voelt in je buik, waar de kopjes van op tafel trillen en waar je je niet van kan afsluiten. Dat zijn de bastonen. In de loop der jaren is er daarom voor gekozen om, ook al hoeft het niet van het beleid, ook een dB(C) norm op te leggen. Daarbij speelde ook mee dat steeds meer bas gebruikt werd bij de muziek en die ontwikkeling kon daarmee een halt toe worden geroepen.

Voor het nieuwe beleid is de wens enkel nog in dB(C) te normeren. Het nadeel van normeren in dB(A), behalve dat het wat betreft de burgemeester overlast onvoldoende aanpakt, is dat op drukke punten onduidelijk is welk deel van de geluidsdruk wordt veroorzaakt door de bezoekers (de stemmen) en welk deel door de muziek. Handhaving van het geluid kan dan niet of nauwelijks, omdat de gemeente niet bevoegd is te handhaven op stemgeluid. Met de dB(C) norm is helder hoeveel muziek er wordt geproduceerd en of dit de norm overschrijdt. Het is

een norm die beter past bij het doel van het beleid en de belangen van verzoekers beter beschermt.

Om die reden is ervoor gekozen ook voor deze vergunning een dB(C) norm op te leggen. Daarbij is ook van belang dat het verschil tussen dB(A) en dB(C) vaststaat, afhankelijk van het soort muziek. Bij de muziek die geproduceerd wordt op de Pride zal dat een verschil zijn van 10 tot 15 db (en soms nog meer). Een norm van 95dB(C) zal dus minder dan 80 tot 85 dB(A) opleveren. Het kan dus niet zo zijn dat de organisator, omdat er alleen een bastonennorm is opgelegd, opeens veel meer dB(A) gaat produceren. Dan zou de muziek niet overkomen. Omwonenden ondervinden om die reden dus ook geen nadeel van het alleen gebruikmaken van een dB(C) norm. Ook voldoen de dB(A) normen, als je deze terugrekenet van de dB(C) normen aan het locatieprofiel Buitenevenementen in de Binnenstad.

Geluidsnormen

Verzoekers geven daarnaast aan dat zij de vermindering van de normen onvoldoende vinden. Ik heb al een aantal keer aangegeven dat de normen strenger zijn geworden. Op papier lijkt dat allemaal wel mee te vallen. Wat daarbij bedacht moet worden is dat elke 3db meer een verdubbeling van de geluidsdruk is. Vanaf 1db is het hoorbaar, een verschil van 3db is een merkbaar verschil. Bij de Botenparade is dit jaar 8db minder toegestaan dan vorig jaar, dat is dus bijna drie keer zo weinig geluidsdruk. Een aanzienlijke vermindering, die ook goed te merken zal zijn. Dat goed naar de opmerkingen van de bewoners over geluidsoverlast is geluisterd, blijkt hieruit dus maar al te goed.

Bij de Botenparade is bijvoorbeeld 95 dB(C) toegestaan. De bezoekers (honderdduizenden) produceren zelf al veel geluid. In die smalle straten, waartussen het geluid makkelijk weerkaatst komt dat neer op zo'n 80-85 dB(A). Met het kleinste reële verschil tussen a en c normen (van 10) komt al naar voren dan 95 dB(C) de minimum geluidsnorm is om de bezoekers de muziek te kunnen laten horen. Het gaat dus niet om de oorverdovendheid en basgevoel in de buik dat een trance-festival misschien wil realiseren bij zijn bezoekers (waarbij geluidsniveaus van 100 dB(A) en 115 tot 120 dB(C) geproduceerd worden), maar om de bezoekers de muziek te kunnen laten horen zodat het een feest kan zijn. Daarbij is ook van belang voor omwonenden dat het geluid tijdens de Botenparade aanzwelt en weer minder wordt en dat er dus geen constante geluidsdruk is. Op één punt gemeten duurt de parade daarbij ongeveer twee uur.

Verzoekers hebben hierbij verwezen naar een aantal uitspraken. In die uitspraken wordt ingegaan op gemeentes die de Nota Limburg (uit 1996) ten grondslag hebben gelegd aan hun vergunning. Zoals toegelicht is dat in Amsterdam niet het geval, maar heeft Amsterdam eigen beleid. Dat is ook begrijpelijk, de situatie in Limburg (en overigens ook in de andere steden waarover uitspraak is gedaan) is niet te vergelijken met die in Amsterdam. De Limburgse nota is opgesteld in 1996 en gaat over tentfeesten op het platteland, waarbij geen rekening wordt gehouden met lage tonen. Deze uitspraken zijn dan ook niet toepasbaar op het geval nu voor ons.

Geen van die steden waarover uitspraak is gedaan heeft ook een dergelijke drukke bebouwing waarin een (zo belangrijk) groots evenement gehouden wordt als Amsterdam. Ook is Amsterdam een andere, veel levendiger stad, waar meer bedrijvigheid en meer mensen zijn. Het woon- en leefklimaat in Amsterdam is anders dan op het platteland, en daarmee wat er toegestaan kan worden. Dat vraagt ook om een andere afweging dan daar. Die uitspraken kunnen dus ook in dit kader niet worden toegepast op deze situatie.

Ook wordt verwezen naar de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtsspraak van de Raad van State (11 mei 2016 ECLI:NL:RVS:2016:1245). Deze uitspraak is ook vorig jaar ter sprake gekomen en ook teruggekomen in het oordeel van de voorzieningenrechter en daarbij heeft de voorzieningenrechter geoordeeld dat deze uitspraak niet leidt tot het oordeel dat de vergunning onredelijk is. Ook deze uitspraak is niet toe te passen op de situatie in Amsterdam. Wel van belang is dat de Raad van State oordeelt dat de geluidsniveaus van 85 dB(A), ook in Zwolle, niet noodzakelijkerwijs zou leiden tot het oordeel dat deze hinder onaanvaardbaar is. Dat oordeel is volgens de Raad afhankelijk van het antwoord op de vraag of het college, hier de burgemeester, aan de belangen die zijn gediend met de activiteit die dit geluid veroorzaakt redelijkerwijs doorslaggevend gewicht heeft kunnen toekennen. In het onderhavige geval is gekozen voor een geluidsnorm die minimaal nodig is om het geluid duidelijk hoorbaar te laten zijn voor bezoekers. De burgemeester is van mening dat de belangen deugdelijk zijn afgewogen.

Duldbaar

Verzoekers beroepen zich er een aantal malen op dat de vergunde situaties leiden tot normen die binnenshuis 'onduldbaar' zijn. Echter, nergens is echter vastgelegd wat dat dan is (zie daarvoor ook de hierboven genoemde uitspraak van de Afdeling). Verzoekers beroepen zich op de nota Limburg waarin naar voren komt dat de spraakverstaanbaarheid vermindert vanaf 50dB(A) binnenshuis. Voor de burgemeester staat daarmee niet vast dat als dat al het geval is, dat een geluidsdruk die daarboven ligt als 'onduldbaar' zou moeten worden gezien. Het ingewikkelde met geluid is dat het van veel meer dan alleen db's afhankelijk is om te kunnen voorspellen of iemand er last van heeft.

Als het op mijn flexplek op het Stadhuis gemiddeld 50 dB(A) is kan ik nog fluisterend overleggen met mijn buurvrouw en geconcentreerd werken. Als diezelfde buurvrouw begint te neurien of de radio heel zachtjes speelt kan ik dat niet, maar de hoeveelheid db's zijn hetzelfde.

Ook met grotere voorbeelden is niet vast te stellen wat 'duldbaar' is. Bij de Amstelveense wijk Randwijck (net onder Buitenveldert) waar de vliegtuigen voor de Buitenveldertbaan laag overkomen razen ze met 90 tot 95 dB(A) op de gevel over. Elke dag, het hele jaar door. Toch wonen daar mensen en staan de ramen open als het warm is.

Het is een aanname dat alles boven de 50 dB(A) onduldbaar zou zijn. Het is ook een aanname dat iets wat door een bewoner als 'onduldbaar' wordt gezien niet vergund zou mogen worden. Waar het om gaat is of de burgemeester een deugdelijke belangenafweging heeft gedaan. Dat een bewoner daar last van heeft maakt de belangenafweging niet onredelijk. Het is evident dat met de geluidsnormen die vergund zijn een forse geluidsdruk op de woningen is en begrijpelijk dat er omwonenden zijn die daar last van hebben. Echter, afgewogen tegen de andere belangen (het kunnen laten doorgaan van het evenement en de tijdelijkheid van het geluid) is de burgemeester van oordeel dat, zeker gezien de verlaagde geluidsnormen, een deugdelijke belangenafweging heeft plaatsgevonden.

Conclusie

Voor het bestuur vinden er in een jaar twee evenementen plaats van de buitencategorie: Koningsdag en de Pride. Het ene evenement is een volksfeest, het andere een evenement om de vrijheid te vieren. Als overheid vinden we dat we daarom iets meer moeten doen om dat mogelijk te maken. Dat doen we bijvoorbeeld door meer handhaving in te zetten, meer politie, meer in te zetten op schoonmaak en het voorkomen van wildplassen. Ook van de organisator verwachten we meer, hij krijgt meer verantwoordelijkheid en meer voorschriften waaraan

voldaan moet worden. Maar ook van omwonenden die last hebben van het evenement wordt meer gevraagd.

De burgemeester is van mening dat hier vandaag een evenementenvergunning voorligt die in redelijkheid genomen is waarbij belangen zorgvuldig zijn afgewogen en waarbij de bezwaren van verzoekers voldoende zijn meegewogen en ook hebben geleid tot concrete wijzigingen in de vergunning.

De burgemeester heeft gepoogd zoveel mogelijk gehoor te geven aan alle bezwaren en dit te vertalen in concrete vergunningsvoorwaarden.

De vergunning is verleend conform het voorgenomen beleid en dat is in het voordeel van verzoekers, en voldoet ook aan het geldende beleid en de belangen zijn deugdelijk en zorgvuldig afgewogen. Wat betreft de burgemeester staan we aan de vooravond van een belangrijke en feestelijke Pride waarin wij als Amsterdammers aan de wereld kunnen tonen dat wij hier in vrijheid kunnen zijn wie wij wensen te zijn. De burgemeester verzoekt u dan ook de voorlopige voorziening af te wijzen.